

ЗВІТ**за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі Відокремленого структурного підрозділу «Новоушицький фаховий коледж закладу вищої освіти «Подільський державний університет»**

03 листопада 2023 року

смт. Нова Ушиця

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/заклад).

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

посадової особи балансоутримувача (власника):

Михальський Ігор Володимирович – вихователь.

Уповноважена рішенням власника (балансоутримувача) особа, яка забезпечує обслуговування та функціонування матеріально-технічної бази та інфраструктури місця тимчасового проживання, виконує обов'язки у сфері цивільного захисту:

Михальський Ігор Володимирович – вихователь.

Керівник закладу: Івасик Мирослава Володимирівна – директор.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: Відокремлений структурний підрозділ «Новоушицький фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. захисників України, 34/1, смт. Нова Ушиця, Кам'янець-Подільський район, Хмельницька область.

Форма власності: державна.

Балансоутримувач (власник) об'єкту моніторингу: Заклад вищої освіти «Подільський державний університет».

Ініційовано внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.***Розташування***

МТП розміщено на 1 та 5 поверсі 5-поверхової будівлі студентського гуртожитку.

Заклад розташований у центрі населеного пункту в безпосередній близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: 2-3 хв пішої ходи до районної лікарні, школи, дитячого садочку, аптеки, магазину та зупинки громадського транспорту.

Наповненість

Будівля місця тимчасового проживання одночасно розміщує внутрішньо переміщених осіб та використовується за своїм функціональним призначенням

(студентський гуртожиток). Приміщення загального користування МТП та ті, що облаштовані ліжко-місцями для внутрішньо переміщених осіб, відокремлені від інших приміщень будівлі.

МТП розраховано на 30 місць, на момент візиту у закладі мешкає 25 ВПО: 8 чоловіків, 10 жінок, 2 дітей дошкільного та 5 дітей шкільного віку (6 хлопчиків та 1 дівчинка).

Серед ВПО 5 осіб літнього/пенсійного віку. Особи з інвалідністю та особи з числа маломобільних груп населення відсутні.

Облік мешканців МТП частково ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Функціонування закладу забезпечує 7 працівників МТП.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Видатки на комунальні послуги з ВПО не стягуються.

Закладу компенсуються видатки на комунальні послуги, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану».

В МТП укладені типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями місця тимчасового проживання.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля МТП облаштована функціонуючими інженерними системами, до яких належать системи електропостачання, опалення, вентиляції, водопостачання та водовідведення.

У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень.

У закладі наявне власне опалення від газового котла, натомість заклад не може забезпечити опалення гуртожитку в повному обсязі тому, в холодну пору року, студентів переводять на дистанційне навчання, а заклад опалюється переважно електричними обігрівачами. Натомість потужність старої проводки електромережі закладу не витримує масове використання всіх нагрівальних приладів МТП.

Водозабезпечення: холодна та питна вода подаються централізовано. Гаряча вода забезпечується бойлерами.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). В закладі відсутні альтернативні джерела енергії – адміністрацією подано заявку на отримання генератору загальною потужністю 6 кВт, але ще не отримано.

В МТП наявна функціонуюча система управління відходами. Сміттєві баки доступні в радіусі 50 метрів від житлової зони.

Харчування

Мешканці мають змогу самостійно готувати їжу, використовуючи продукти харчування, отримані від міжнародних і благодійних організацій та придбані за власні кошти. Благодійні фонди та гуманітарні організації передають гуманітарну допомогу та продуктові набори до місцевого територіального центру надання соціальних послуг громади. Мешканці відвідують територіальний центр громади, де отримують продуктові набори та іншу натуральну допомогу.

На кожному поверсі місця тимчасового проживання облаштоване окреме кухонне приміщення для приготування та прийому їжі, а також зберігання продуктів, які обладнані відповідним майном, що є доступними для всіх мешканців МТП, а саме:

2-ма стаціонарними електричними плитами для приготування їжі на 4 конфорки кожна, 1-м електричним чайником, 4 холодильниками, 1 бойлером. Електричний чайник також наявний в кожній кімнаті.

У кухні наявні рукомийники, столи, шафи та кухонний інвентар.

Санітарія та гігієна

МТП облаштоване санітарно-гігієнічними приміщеннями, достатніми для задоволення потреб осіб, які проживають в МТП (із розрахунку щонайменше один душ/одна ванна на 12 осіб та один туалет на 10 осіб).

В МТП наявна 1 духова кімната з 3 душовими кабінками, рукомийниками та бойлером. Вбиральні по 1 санвузлу кожна знаходяться в кожному блоці (1 на 2 кімнати). Відповідно, один душ/одна ванна на 8-9 осіб та один туалет на 2-4 особи. Санітарно-гігієнічні кімнати не розподілені за ознакою статті, натомість мають засувки/замки.

У закладі не облаштовано щонайменше один душ/одну ванну та один туалет, обладнаний для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

На момент моніторингу в МТП працює 2 пральні машини. В наявності 2 сушки, що майже відповідає мінімальним вимогам (наявність 2-х пральних та 1 сушильної машини на 20 осіб).

Температура в приміщенні підтримується відповідно до сезону (але в межах 18-25°C).

Мешканці 5 поверху встановили графік чергування і своїми силами забезпечують прибирання та підтримку чистоти.

На 1-му поверсі МТП прибирання та підтримку чистоти забезпечує персонал закладу.

Протипожежна безпека, укриття

У МТП на момент моніторингу наявний план евакуації, вогнегасники, протипожежна сигналізація та аптечка першої медичної допомоги.

МТП облаштоване найпростішим укриттям у вигляді підвального приміщення.

Місткість 70 осіб, що відповідає кількості ліжко-місць у МТП з урахуванням працівників.

Умови перебування, оснащення: наявні ліки, стільці, лавки, запасний вихід, підведена проточна вода, у якості с/вузла використовується відро; відсутні вогнегасник, запаси питної води, столи, ліжка, примусова вентиляція та пандус.

Укриття не доступне для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Натомість у МТП не розміщені особи з категорії маломобільних груп населення.

Безбар'єрність

В закладі наявний пандус, але відсутнє інше додаткове обладнання для осіб з інвалідністю.

МТП не облаштоване засобами безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, включаючи місця загального користування та приміщення, у яких облаштовані ліжко-місця.

Натомість у місці тимчасового проживання не розміщено осіб з категорії маломобільних груп населення.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані в окремих приміщеннях блочного типу (кімнатах). ВПО проживають в 9 кімнатах розміром 12-18 кв. м в кількості 2-3 особи.

Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах.

Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами (одинаки), розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах. Не допускається розміщення в одній кімнаті осіб різної статі.

Вхідні двері приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнані замками/засувками.

В кожному приміщенні облаштовано не більше чотирьох ліжко-місць, що відповідає мінімальним вимогам.

Площа, виділена для одного ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця, зберігання особистих речей та становить не менше 6 кв. м.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко та матрац. Постільні речі (подушки, ковдри, постільна білизна тощо) ВПО забезпечили міжнародні гуманітарні організації, тож ВПО мають їх у особистій власності.

Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей (шафа, комод, стіл, стілець/табурет тощо). Перелік майна (обладнання, устаткування, меблів, приладів, інвентарю), що передається, визначається договором.

Дозвілля

В МТП облаштовані місця для дозвілля, з урахуванням потреб мешканців МТП: як місце для проведення зборів, організації дозвілля тощо використовується актовий зал освітнього закладу. Для надання соціальних, адміністративних та публічних (електронних публічних) послуг, в гуртожитку наявні адміністративні приміщення, які можуть використовуватися за відповідним функціональним призначенням відповідно до графіка, встановленого керівником МТП.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні МТП наявний інформаційний стенд із зазначенням актуальної для мешканців інформації тощо.

В МТП встановлено механізм зворотного зв'язку з мешканцями та відбувається всебічне інформування мешканців щодо їхніх прав, можливостей, аварійних і надзвичайних ситуацій тощо.

В МТП не визначено порядок звернень і порядок розгляду звернень.

Мешканцям закладу надаються послуги, в тому числі міжнародними організаціями, зокрема:

Орган місцевого самоврядування: харчі, одяг, посуд, побутова хімія, засоби особистої гігієни, рушники тощо;

Хмельницький осередок Благодійного фонду «РОКАДА» (за сприяння УВКБ ООН): ліжка, меблі, бойлери, холодильник;

Міжнародна організація з міграції МОМ: ремонт в душовій, пральні і сушильні машини, бойлери, холодильники, 17 вікон, 6 дверей, частково заміна проводки;

Благодійна організація «Благодійний фонд «Право на захист»: безкоштовні юридичні консультації;

Міжнародний благодійний фонд «Руки друзів»: холодильник, меблі.

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та отримують допомогу на проживання.

Мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

Освіта

Діти ВПО навчаються у місцевих навчальних закладах та 1 дитина навчається онлайн за попереднім місцем проживання.

Для потреби дистанційного навчання у МТП наявний безкоштовний інтернет.

В закладі відсутні окремі приміщення для самопідготовки та дистанційного навчання.

Працевлаштування

На сьогодні працевлаштовано 5 мешканців МТП, які були на обліку в Державній службі зайнятості. Представники Державної служби зайнятості проводили інформаційно-консультаційну роботу з ВПО.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 2 особами.

Мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи Консультаційного центру в м. Хмельницькому та порядку звернення до Уповноваженого з прав людини. Також з просвітницькою метою в місці загального доступу було розміщено відповідні інформаційні матеріали.

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО, скарг, звернень чи пропозицій до Уповноваженого щодо порушення прав громадян не надходило.

В той же час мешканцями було порушено наступні питання:

мешканці переживають, чи буде постійне опалення взимку та просять 1 масляний радіатор.

Загальні потреби МТП:

В той же час мешканцями було порушено наступні питання:

мешканці переживають, чи буде постійне опалення взимку та просять 1 масляний радіатор.

– заклад потребує заміни проводки;

– один підігрівач на кран (підігрів проточної води);

– один масляний радіатор в кімнату ВПО (відсутній електрообігрівач).

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

– забезпечити безбар'єрне пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП, а також безбар'єрний доступ та користування об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування;

– опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення ВПО одним кімнатним масляним радіатором та одним підігрівачем проточної води на кран;

– опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо заміни старої проводки МТП;

– привести керівником МТП обліку осіб, які проживають в МТП відповідно до додатка 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб;

– встановити керівником МТП порядку звернення мешканців місця тимчасового проживання із заявами, скаргами та пропозиціями та їх розгляду керівником МТП;

- забезпечити наявність в МТП альтернативних джерел живлення (генератора тощо);
- забезпечити наявність в МТП альтернативних джерел опалення;
- забезпечити достатню кількість приміщень загального користування для потреб мешканців МТП (наявність місць для дистанційного навчання дітей);
- обладнати приміщення МТП інфраструктурою (поручні тощо), що забезпечує безбар'єрний доступ для маломобільних осіб до приміщень загального користування;
- забезпечити підтримання у приміщеннях МТП температури в межах 18—25°C у опалювальний сезон 2023-2024 років;
- забезпечити наявність в МТП щонайменше одного душу/однієї ванної, обладнаних для маломобільних осіб;
- забезпечити наявність в МТП щонайменше одного туалету, обладнаного для маломобільних осіб;
- обладнати санітарні приміщення МТП пральними машинами у рекомендованій кількості (одна пральна машина на 10 осіб);
- оснастити укриття вогнегасником, відокремленим від інших приміщень стаціонарним с/вузлом або біотуалетом, запасами питної води, проточною водою, стільцями/лавками, відокремленим медичним пунктом, запасним виходом, примусовою вентиляцією та пандусом. Або використання іншого укриття, що знаходиться на відстані до 500 метрів від МТП.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
в Хмельницькій області**

Олег ШАПОВАЛОВ